

SXEDIO.FE1

12.5.1946: ΠΡΩΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΔΕΡΒΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ ΤΟΥ 1946

Στις 11 Απριλίου 1946 ο Ιωάννης Κληρίδης, ανακοίνωσε ότι θα διεκδικούσε και πάλι τη δημαρχία της Λευκωσίας με στόχο να διώξει τον Θεμιστοκλή Δέρβη που βρισκόταν σε ένα πόστο από το 1939.

Ο Δέρβης όμως για να μη δώσει το προβάδισμα στον Κληρίδη, αντίδρασε αμέσως και προχώρησε σε προετοιμασίες, ενώ παράλληλα οι εφημερίδες της Δεξιάς άρχισαν τις επιθέσεις εναντίον του Κληρίδη για την απόφαση του να συνεργασθεί με την Αριστερά.

Ο Δέρβης οργάνωσε την πρώτη του προεκλογική συγκέντρωση στο οίκημα του ΚΕΚ στα τέλη Απριλίου όπου μίλησε, σύμφωνα με το "Νέο Κυπριακό Φύλακα" με θέμα "αι δημοτικά εκλογαί και το καμουφλάρισμα της εθνικής ενότητας":

"Δεν εμφανιζόμεθα ως θαυματοποιοί, ούτε υποσχόμεθα, ότι θα κατεβάσωμεν τα άστρα από τον ουρανόν. Θα εργασθώμεν εν τούτοις όσον μας είναι δυνατόν. Προ της τελευταίας εκλογής εδηλώσαμεν, ότι ένεκα της πολεμικής καταστάσεως η δράσις μας υπέρ του δήμου θα ήτο κατ' ανάγκην περιορισμένη".

Στη συνέχεια ο Δέρβης επιτέθηκε εναντίον του Ιωάννη Κληρίδη και τον χαρακτήρισε διασπαστή του Συμβουλίου Εθναρχίας και ως άνθρωπο που ήθελε να εγκαταστήσει δικό του Εθναρχικό Συμβούλιο.

Επίσης τον επέκρινε για τη συνεργασία του με την Αριστερά.

Αλλά και ο δημοσιογράφος Κ.Α.Κωνσταντινίδης ή ΚΑΚ όπως ήταν γνωστός από τα αρχικά του, σε άρθρο του στο "Νέο Κυπριακό Φύλακα", εκφραστικό όργανο της δεξιάς και του Δέρβη, έγραψε επικρίνοντας την απόφαση του Κληρίδη να συνεργασθεί με την Αριστερά (20.5.1946):

"Η νεωτέρα πολεμική τέχνη έχει ανακαλύψει πολλά μέσα, με τα οποία ο πόλεμος γίνεται όλως διόλου διαφορετικά από την παλαιότερη εποχήν.

Ένα από τα μέσα αυτά είναι και το "προπέτασμα καπνού", το οποίον εξαπολύεται πριν γίνη μια μεγάλη επίθεσις, ακριβώς διά να την καλύπτει και να γίνεται δυσκολώτερη η άμυνα του αντιπάλου, την μέθοδον αυτήν, αρκετά πλέον και γενικώς γνωστήν, την χρησιμοποιεί τώρα και εις την Κύπρον η Παράταξις, η οποία κατόπιν από διαφόρους "κρούσεις" εις την γραμμήν του μη ακελικού Μετώπου ηύρεν ένα ασθενές σημείον του, τον κ. Ι. Κληρίδη, τον οποίον προβάλλει διά δευτέραν φοράν απέναντι των αντιπάλων της, διά να φέρη κάθως φαντάζεται, την σύγχυσιν και τον διχασμόν εις τον λαόν, ο οποίος θέλει να μείνη πιστός εις τον εαυτόν του και δεν παρασύρεται εύκολα από την προπαγάνδαν, όσον και αν αυτή είναι συστηματική και επίμονη. Δεν θα παρουσιασθώμεν, θα εσκέφθησαν οι σύμμαχοι και επίμαχοι του κ. Κληρίδη, εις τον λαόν, διά να διεκδικήσωμεν ημείς την ψήφον του με το προγράμματα των πραγματικών ιδεών μας, της πολιτικής και κοινωνικής "ιδεολογίας", διότι ο λαός μένει επιφυλακτικός απέναντι μας και δεν θα μας εμπιστευθή τόσο πολύτιμον πράγμα, καθώς η "ψήφος", ιερόν κτήμα του δημότου.

Αν τα εκάμναμεν, θα είχαμεν να αντιμετώπισωμεν μίαν πυκνήν και ακλόνητον φάλαγγα, φάλαγγα με βάθος καθώς εκείνην, την οποίαν είχε να εφαρμόσει ο θηβαίος στρατηγός Επαμεινώνδας.

Είναι λοιπόν "συνετόν" και σκόπιμον να κάμωμεν ότι είναι δυνατόν και αδύνατον, διά να διασπάσωμεν τη νεότητα των μη Ακελικών και να ανοίξωμεν με επιτηδειότητα ρήγμα εις το μέτωπον των. Προσοχή και επιτηδειότης χρειάζεται. Κάποιος τέλος πάντων θα ευρεθή, ο οποίος θα θελήση να έλθη μαζί μας έστω και προσωρινά όταν τον βεβαιώσωμεν ότι... θα πάμεν εμείς μαζί του με όλον τον όγκον μας, τον οργανωμένον όγκον μας. Και οι κόποι των

επιτηδείων της παρατάξεως με το πρόγραμμα "διαίρεσε τους εχθρούς σου, διά να βασιλεύσης", "δεν επήγαν χαμένοι.

Ο "κάποιος" τον οποίον εζήτησαν και ανεζήτησαν μεταξύ πολλών και τον ηύραν, είναι ο κ. Ιωάννης Κληρίδης. Επιτυχία ασφαλώς. Καλός και ευηπόληπτος, άνθρωπος, γνωσιότατος δικηγόρος ο κ. Κληρίδης με ένα γραφείον από τα μεγαλύτερα της Λευκωσίας, πρόσωπον πολύπειρον, το οποίον έχει ανακατευθή εις πολλούς κομματικούς αγώνας: Ετάχθη εναντίον του Καταλάνου, παρά το πλευρόν του κόμματος μέσα εις το οποίον είχε εύρει καταφύγιον μη φιλοκομματική δραστηριότης του και από αντίθεσιν προς τον Καταλάνον έγινε και αντίθετος του τότε εθνικού κόμματος, ετάχθη έπειτα και "έδρασεν" εναντίον του τώρα πολιτικού εξορίστου κ. Γ. Χατζηπαύλου και γενικά έχει όλην την θέλησιν και την αποφασιστικότητα να πολιτεύεται με οπαδούς, τους οποίους... του "δανείζει" πάντοτε με ένα κόμμα, του οποίου αρχηγός δεν είναι, διότι αρχηγός δεν μπορεί, φαίνεται, να γίνη, αφού δεν κατώρθωσε ποτέ έως τώρα να γίνη.

Ενας κ. Κληρίδης λοιπόν, με όνομα πολύ γνωστόν και με επιρροήν αρκετήν και... φιλοδοξίαν πάντως όχι ολίγην είναι χρήσιμος και το ΑΚΕΛ πρέπει να ομολογήσωμεν ότι εσημείωσε την μεγαλύτερη δυνατήν υπό τας σημερινάς "περιστάσεις" επιτυχίαν " εν τω προσώπῳ" του προσώπου, εις το οποίον ανέθεσεν ευγενώς και γενναιοφρόνως την "ηγεσίαν", ενώ αυτό παρέμεινε, εθεώρησε τόσον σκόπιμον να παραμείνη, εις τα παρασκήνια.

Με συμμετοχήν εις τον συνδυασμόν "Εθνικής Συνεργασίας" μόνον κατά το 1/8 το οποίον αντιπροσωπεύθη με μίαν στελεχιακήν μονάδα του, διά να πιστοποιείται η "συνεργασία" συμβολικά. Δεν εγνώσθη, αν το ΑΚΕΛ εζήτησε μεγαλυτέραν αριθμητικήν συμμετοχήν και ο κ. Κληρίδης δεν εδέχθη, διά να μην εμφανίζεται "χρωματισμένος" με ειδικόν χρώμα ο

συνδυασμός του ή το ΑΚΕΛ μόνον του δεν επρόσφερε περισσοτέρους "συνεργάτας" εις τον κ. Κληρίδη, διά να έχη εν πάση περιπτώσει ασφαλισμένα τα νώτα του και να μη συμμερισθή εις βαθμόν μεγάλον την ήτταν του "ηγέτου" εις περίπτωσιν που ο λαός θα εξέδιδε - καθώς θα εκδώση-καταδικαστικήν Απόφασιν εναντίον του "συνεργάτου" και των "Συνεργατών" του.

Οπωσδήποτε το "προπέτασμα καπνού" εξαπελύθη εις τον ουρανόν της Λευκωσίας και πίσω από αυτό κινούνται, κάμνουν τους ελιγμούς των και ετοιμάζονται "πυρετωδώς" διά την κρίσιμον μάχην των **26 Μαΐου**. "Καπνογόνοι εστίαι"

δημιουργούνται εις διάφορα μέρη της πρωτεύουσας "πυρομαχικά" συγκεντρώνονται, σφυρίχτρες μηχανικές και φυσικές από χείλη ενθουσιαστικών παιδιών εξασφαλίζονται, το βαρύφωνον στοιχείον του Συνδυασμού αυθορμήτως ή κατόπιν επιμόνου "απαιτήσεως του λαού" ακούεται και αναλύει τα επίμαχα ζητήματα της Εκλογής.

Αλλά ο λαός της Λευκωσίας είναι αρκετά έξυπνος, αρκετά ώριμος και προ παντός αρκετά πατριωτικός, ώστε να είναι εις θέσιν να αντιλαμβάνεται ευκολώτατα ποίον είναι το συμφέρον της πόλεως του και της Κύπρου όλης και να θέλη να κάμη το καθήκον του, καθώς αυτό του το υποβάλλει η συνείδησις του.

Η πολιτική της "εθνικής συνεργασίας", η οποία εσχεδιάσθη, είναι πολιτική αρκετά διαφανής εις τους σκοπούς της, τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκουν όσοι την έχουν διαγράψει και την υπέβαλαν εις τον κ. Κληρίδη ως εφαρμοστήν της. Την εσφαλμένην αυτήν πολιτικήν και εναντίαν προς τα εθνικά και πολιτικά κλπ. συμφέροντα της Ελληνικής αυτής μεγαλονήσου και όχι τα πρόσωπα, τα οποία την ασκούν ή συνεργούν εις την άσκησιν, πολεμούμεν ημείς ως όργανον της δημσίας Κυπριακής Γνώμης, με την οποίαν προχωρούμεν δεκάδες τώρα χρόνια, πάντοτε μαζί με σταθερότητα άκαμπτον εις τον υπόδουλον αυτόν Τόπον.

Εμελετήσαμεν σοβαρά το ζήτημα των νέων

Δημοτικών εκλογών από όλες τις απόψεις, τις οποίες εμφανίζει και το συμπέρασμα εις το οποίον έχομεν καταλήξει είναι ότι πρέπει να γίνει απολύτως αδύνατος η πραγματοποίησις του κυκλωτικού σχεδίου, το οποίον κατέστρωσαν και επιδιώκουν να εφαρμόσουν οι εφευρέται της πρωτοτύπου "εθνικής συνεργασίας" προσώπων, τα οποία έχει φέρει εις προσωρινήν πάντως προσέγγισιν η περίπτωση των δημοτ. Εκλογών με ιδιαιτέραν, καθώς πιστεύομεν σκοπιμότητα, εκ μέρους του καθενός από αυτά. Το συμφέρον της Κύπρου, όμως, ευρίσκεται υπεράνω προσώπων και "παρατακτικών" υπολογισμών, όσον έντεχνα και αν αυτοί έχουν καταστρωθή εις την "τράπεζαν της συνεργασίας".

Και οι Λευκωσιάται θα σταθούν ασφαλώς υψηλότερα από πρόσωπα. Θα ψηφίσουν Ιδέαν και μόνον Ιδέαν. Τα πρόσωπα είναι εφήμερα, η Ιδέα είναι Αιώνια".

(Μεταγλώττιση)

"Η νεότερη πολεμική τέχνη έχει ανακαλύψει πολλά μέσα, με τα οποία ο πόλεμος γίνεται όλοσδιόλου διαφορετικά από την παλαιότερη εποχή.

Ένα από τα μέσα αυτά είναι και το "προπέτασμα καπνού", το οποίο εξαπολύεται πριν γίνει μια μεγάλη επίθεση, ακριβώς για να την καλύπτει και να γίνεται δυσκολότερη η άμυνα του αντιπάλου, τη μέθοδο αυτή, αρκετά πλέον και γενικώς γνωστή, την χρησιμοποιεί τώρα και στην Κύπρο η Παράταξη, η οποία κατόπιν από διάφορες "κρούσεις" στη γραμμή του μη ακελικού Μετώπου βρήκε ένα ασθενές σημείο του, τον κ. Ι. Κληρίδη, τον οποίον προβάλλει για δεύτερη φορά απέναντι στους αντιπάλους της, για να φέρει καθώς φαντάζεται, τη σύγχυση και το διχασμό στο λαό, ο οποίος θέλει να μείνει πιστός στον εαυτό του και δεν παρασύρεται εύκολα από την προπαγάνδα, όσο και αν αυτή είναι συστηματική και επίμονη. Δεν θα

παρουσιασθούμε, θα σκέφθηκαν οι σύμμαχοι και επίμαχοι του κ. Κληρίδη, στο λαό, για να διεκδικήσουμε εμείς την ψήφο του με τα προγράμματα των πραγματικών ιδεών μας, της πολιτικής και κοινωνικής "ιδεολογίας", διότι ο λαός μένει επιφυλακτικός απέναντι μας και δεν θα μας εμπιστευθεί τόσο πολύτιμο πράγμα, καθώς η "ψήφος", που είναι ιερό κτήμα του δημότου.

Αν τα εκάμναμεν, θα είχαμε να αντιμετωπίσωμεν μίαν πυκνήν και ακλόνητον φάλαγγα, φάλαγγα με βάθος καθώς εκείνη, την οποία είχε να εφαρμόσει ο θηβαίος στρατηγός Επαμεινώνδας.

Είναι λοιπόν "συνετό" και σκόπιμο να κάμουμε ότι είναι δυνατό και αδύνατο, για να διασπάσουμε τη νεότητα των μη ακελικών και να ανοίξωμεν με επιτηδειότητα ρήγμα στο μέτωπο τους. Προσοχή και επιτηδειότητα χρειάζεται. Κάποιος τέλος πάντων θα βρεθεί, ο οποίος θα θελήσει να έλθει μαζί μας έστω και προσωρινά όταν τον βεβαιώσουμε ότι... θα πάμε εμείς μαζί του με όλο τον όγκο μας, τον οργανωμένο όγκο μας. Και οι κόποι των επιτηδείων της παράταξης με το πρόγραμμα "διαίρεσε τους εχθρούς σου, για να βασιλεύσεις", "δεν πήγαν χαμένοι.

Ο "κάποιος" τον οποίον ζήτησαν και αναζήτησαν μεταξύ πολλών και τον βρήκαν, είναι ο κ. Ιωάννης Κληρίδης. Επιτυχία ασφαλώς. Καλός και ευηπόληπτος, άνθρωπος, γνωστότατος δικηγόρος ο κ. Κληρίδης με ένα γραφείο από τα μεγαλύτερα της Λευκωσίας, πρόσωπο πολύπειρο, το οποίο έχει ανακατευθεί σε πολλούς κομματικούς αγώνες: Τάχθηκε εναντίον του Καταλάνου, παρά το πλευρό του κόμματος μέσα στο οποίο βρήκε καταφύγιο μη φιλοκομματική δραστηριότητα του και από αντίθεση προς τον Καταλάνον έγινε και αντίθετος του τότε εθνικού κόμματος, τάχθηκε έπειτα και "έδρασε" εναντίον του τώρα πολιτικού εξορίστου κ. Γ. Χατζηπαύλου και γενικά έχει όλη τη θέληση και την αποφασιστικότητα να πολιτεύεται με οπαδούς, τους οποίους... του "δανείζει" πάντοτε με ένα κόμμα, του

οποίου αρχηγός δεν είναι, διότι αρχηγός δεν μπορεί, φαίνεται, να γίνει, αφού δεν κατώρθωσε ποτέ έως τώρα να γίνει.

Ενας κ. Κληρίδης λοιπόν, με όνομα πολύ γνωστό και με επιρροή αρκετή και... φιλοδοξία πάντως όχι λίγη. Είναι χρήσιμη και το ΑΚΕΛ πρέπει να ομολίσουμε ότι σημείωσε τη μεγαλύτερη δυνατή υπό τις σημερινές "περιστάσεις" επιτυχία "στο πρόσωπο" του προσώπου, στο οποίο ανέθεσε ευγενώς και γενναιόφρονα την "ηγεσία", ενώ αυτό παρέμεινε, θεώρησε τόσο σκόπιμο να παραμείνει, στα παρασκήνια.

Με συμμετοχή στο συνδυασμό "Εθνικής Συνεργασίας" μόνο κατά το 1/8 το οποίο αντιπροσωπεύθηκε με μια στελεχιακή μονάδα του, για να πιστοποιείται η "συνεργασία" συμβολικά. Δεν γνώσθηκε, αν το ΑΚΕΛ ζήτησε μεγαλύτερη αριθμητική συμμετοχή και ο κ. Κληρίδης δεν δέχθηκε, για να μην εμφανίζεται "χρωματισμένος" με ειδικό χρώμα ο συνδυασμός του ή το ΑΚΕΛ μόνο του δεν πρόσφερε περισσότερους "συνεργάτες" στον κ. Κληρίδη, για να έχει εν πάση περιπτώσει ασφαλισμένα τα νώτα του και να μη συμμερισθεί σε μεγάλο βαθμό την ήττα του "ηγέτη" σε περίπτωση που ο λαός θα εξέδιδε -καθώς θα εκδώσει-καταδικαστική Απόφαση εναντίον του "συνεργάτη" και των "Συνεργατών" του.

Οπωσδήποτε το "προπέτασμα καπνού" εξαπελύθη στον ουρανό της Λευκωσίας και πίσω από αυτό κινούνται, κάμνουν τους ελιγμούς τους και ετοιμάζονται "πυρετωδώς" για την κρίσιμη μάχη των 26 Μαΐου. "Καπνογόνοι εστίες" δημιουργούνται σε διάφορα μέρη της πρωτεύουσας "πυρομαχικά" συγκεντρώνονται, σφυρίχτρες μηχανικές και φυσικές από χείλη ενθουσιαστικών παιδιών εξασφαλίζονται, το βαρύφωνο στοιχείο του Συνδυασμού αυθόρμητα ή κατόπιν επίμονης "απαίτησης του λαού" ακούεται και αναλύει τα επίμαχα ζητήματα της Εκλογής.

Αλλά ο λαός της Λευκωσίας είναι αρκετά έξυπνος, αρκετά ώριμος και προ παντός αρκετά

πατριωτικός, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται ευκολότατα ποιο είναι το συμφέρο της πόλης του και της Κύπρου όλης και να θέλει να κάμει το καθήκο του, καθώς αυτό του το υποβάλλει η συνείδηση του.

Η πολιτική της "εθνικής συνεργασίας", η οποία σχεδιάστηκε, είναι πολιτική αρκετά διαφανής στους σκοπούς της, τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκουν όσοι την έχουν διαγράψει και την υπέβαλαν στον κ. Κληρίδη ως εφαρμοστή της. Την εσφαλμένη αυτή πολιτική και ενάντια προς τα εθνικά και πολιτικά κλπ. συμφέροντα της Ελληνικής αυτής μεγαλονήσου και όχι τα πρόσωπα, τα οποία την ασκούν ή συνεργούν στην άσκηση, πολεμούμε εμείς ως όργανο της δημόσιας Κυπριακής Γνώμης, με την οποία προχωρούμε δεκάδες τώρα χρόνια, πάντοτε μαζί με σταθερότητα άκαμπτη στον υπόδουλο αυτό Τόπο.

Μελετήσαμε σοβαρά το ζήτημα των νέων Δημοτικών εκλογών από όλες τις απόψεις, τις οποίες εμφανίζει και το συμπέρασμα στο οποίο έχουμε καταλήξει είναι ότι πρέπει να γίνει απολύτως αδύνατη η πραγματοποίηση του κυκλωτικού σχεδίου, το οποίο κατέστρωσαν και επιδιώκουν να εφαρμόσουν οι εφευρέτες της πρωτότυπης "εθνικής συνεργασίας" προσώπων, τα οποία έχει φέρει σε προσωρινή πάντως προσέγγιση η περίπτωση των δημοτ. Εκλογών με ιδιαίτερη, καθώς πιστεύουμεν σκοπιμότητα, εκ μέρους του καθενός από αυτά. Το συμφέρον της Κύπρου, όμως, βρίσκεται υπεράνω προσώπων και "παρατακτικών" υπολογισμών, όσον έντεχνα και αν αυτοί έχουν καταστρωθεί στην "τράπεζα της συνεργασίας".

Και οι Λευκωσιάτες θα σταθούν ασφαλώς ψηλότερα από πρόσωπα. Θα ψηφίσουν Ιδέα και μόνο Ιδέα. Τα πρόσωπα είναι εφήμερα, η Ιδέα είναι Αιώνια".